

Foto: Bo Axhammar

Aktiviteter i sommar

Nationaldagsfirande på Torget - Onsdag 6 juni
Sidan 6

Hemborgsledens dag - Lördag 30 juni
Planera för en friluftsdag! Sidan 6

Ersnäsdagen - Lördag 7 juli
**Tillbringa en trevlig och omväxlande dag hemma i Ersnäs!
Se programmet på sidan 7**

Svante Lindqvist underhåller på Torget 2006

Utse Årets Ersnäsare

Vem vill Du ge hederstiteln?

Sidan 2

Nederluleåstafetten

avrapporteras på **sidan 2**

Invandrarna.

Nyinflyttade på Klubbvägen. **Sidan 3**

Familjenytt på sidan 3

Hemborgsleden ur turistens
perspektiv, **sidan 4**

Dagboken

Några dagar i Ersnäs. **Sidan 4**

Utvandraren

Från Ersnäs till Stockholm

Sidan 6

**Äventyr i luften och på mar-
ken.** Litet om en bok och lyft på
Hemberget på **sidan 7**

Nya ledare i Byaföreningen och
Hembygdsföreningen. **Sidan 8**

Tankar om att handla

Kanske till IKEA eller Clas Ohlson?

Sidan 9.

Det var en gång ett mejeri.

En del i serien Det var en gång...

Sidan 10

Byaföreningens ursprung

Om hur och varför det började.

Sidan 11

Om barnomsorgen i byn

Ett givande möte för byn - fler försko-
leplatser! **Sidan 12**

Paltmiddag i Ankaret

Hembygdsföreningen bjöd in till palt-
fest. **Sidan 12**

Denna gång...

ERSNÄSBLADET 12 sidor

Årets Ersnäsare

En person som på ett särskilt och uppenbart sätt bidragit till byns väl och ve belönas med utmärkelsen Årets Ersnäsare. Saken presenterades redan i det förra numret av Ersnäsbladet.

Personen i fråga behöver nödvändigtvis inte vara boende i byn. Alla är valbara med tre undantag nämligen Karl-Gustav Pettersson, Rose-Marie Bäckström och Sven Persson. Dessa tre personer utgör nämligen den jury som gör valet.

Förslag till persson.sven@telia.com eller telefon 31180 senast den 15 juni.

- Har du fått lära dig något nytt i dag i skolan?
- Jodå, en massa nya ord...magistern halkade i trappan.

Planfri korsning

På Byaföreningens årsmöte i februari togs beslut om att byn skulle skriva till den i regeringen som har ansvar för rikets vägar. Personen i fråga är infrastrukturminister Åsa Torstensson. I senare delen av april postades skrivelsen. Företrädare för byns åtta aktiva föreningar hade undertecknat skrivelsen. Här följer ett par utdrag. Skrivelsen i sin helhet finns utlagd på www.ersnas.se

"... Varje dag passerar drygt 8.000 fordon, bland dem många tunga transporter, genom korsningen. Idag kan inga barn från byns västliga del på egen hand ta sig till skolan utan alla måste få skolskjuts.

.... Naturligtvis gäller en fartbegränsning på 70 km genom korsningen. En minoritet av fordonen håller sig till denna hastighet. Det är med betydande olust många av oss trafikanter

begagnar oss av korsningen.

.... Idag är också arbetsplanen fastställd för en ombyggnation. Nu är det sålunda pengarna som saknas för det fortsatta arbetet. Innan en allvarlig olycka inträffar, se till att Vägverket region Norr tilldelas de 30-35 miljoner kronor som behövs för ombyggnaden! På så sätt kan barnen liksom de vuxna även i vår by äntligen färdas tryggt.

Undertecknade föreningar, som representerar invånarna i Ersnäs by, hemställer om att departementet engagerar sig i denna fråga och medverkar till att en lösning av problemet sker tidigare än vad som nu verkar bli fallet."

Försöka duger. Hoppet är det sista som överger oss människor. Och kostnaden är liten: fem kronor och femtio öre.

Flitiga föreningar

I den stora staden råder anonymitet. Man rör sig på gator och torg och hajar till om ett bekant ansikte dyker upp i mängden. En del av oss föredrar att leva så. Men då söker man sig knappast till en liten by som Ersnäs till exempel.

Här blir det en naturlig närhet på grund av den lilla skalan. Det innebär ingalunda att alla känner alla. Det är ju inte något självändamål. Men alla som vill uppleva den här närheten har goda förutsättningar att få en sådan önskan uppfylld. Och detta tack vare byns föreningar som ser till att det händer saker och ting i byn. För att läsaren ska få en överblick förtecknas här de arrangemang som är årligen återkommande:

Klubbmästerskap på skidor - mars	Ersnäs IF
Nederluleåstafetten - mars	Ersnäs IF
Paltfest -april	Hembygdsföreningen
Majbrasa -april.....	Ersnäs IF
Allmänt informationsmöte - maj	Byaföreningen
Nationaldagen - 6 juni	Hembygdsföreningen och Ersnäs IF
Hemborgsledens Dag - juni	Byaföreningen
Ersnäsdagen - juli.....	Samtliga föreningar
Surströmmingsfest - september	Hembygdsföreningen
Allmänt informationsmöte - oktber ...	Byaföreningen
Julmarknad - november	Bya-, Hembygds- och Husmodersföreningarna

Hemmamatcher för Ersnäs IF

2007-05-14	19:00	Ersnäs IF - Hedens IF
2007-05-24	19:00	Ersnäs IF - Bergnäsets AIK
2007-06-11	19:00	Ersnäs IF - Rosviks IK
2007-06-20	19:00	Ersnäs IF - Infjärdens SK 2
2007-06-27	19:00	Ersnäs IF - FK Old Soccer Boys
2007-08-13	19:00	Ersnäs IF - Piteå IF 2
2007-08-26	16:00	Ersnäs IF - Älvsby IF
2007-09-09	16:00	Ersnäs IF - IFK Arvidsjaur
2007-09-16	13:00	Hedens IF - Ersnäs IF
2007-09-23	16:00	Ersnäs IF -Storfors AIK

Nu kan Du hyra Torpet!

För bokning och vidare information, kontakta Eva-Lil 0920-310 86
Hembygdsföreningen

Guldet gick till Norrort

Vi kan ju naturligtvis inte alltid vara bäst. Fjolårets bravad med 29 bybor i stafettpåren upprepades inte. I år stannade siffran vid 17. Följden blev att vi fick se oss slagna av Smedsbyn som kommunens mest skidaktiva by. Men silvret gick till oss vilket innebär en förstärkning av Byaföreningens kassa med 1.500 kronor.

Det här handlar om Nederluleåstafetten som i år genomfördes den 17 mars med 30 lag på startlinjen. Det är ju så att kommunen ställer 6.000 kronor till förfogande för att stimulera byarnas deltagande i detta motionsarrangemang.

Årets bybor i spåren var följande: Björn Samuelsson, Christer Lundström, Hans Blomqvist, Mats Gustavsson, Kent Bäckström, Andreas Lindvall, Per-Olof Sundén, Emil Gagnér, Roger Norberg, Lars-Göran Rosenberg, Sven Persson, Claes Lundqvist, Mika Jokimäki, Lovisa Strandberg, Helena Strandberg, Magnus Johansson, och Bo Axhammar.

Bästa lag med ersnäsanknytning blev Team Svedjan som kom på en hedrande tiondeplats.

Ersnäs kommer tillbaka. Nästa år ska vår by åter hamna högst på pallen, eller hur!

Invandrarna

På Klubbenvägen 114 möter Ersnäsbladets utsände en tidig vårsöndag ett ungt par som nyligen flyttat till vår by. Det är Mia Backlund Norberg (MN) och Denis Norberg (DN) som låter sig intervjuas.

EB: En presentation, tack.

MN: Redan som tvåring flyttade jag från Kiruna till Luleå. Så småningom blev det studier vid universitetet. Datateknik var ämnet. Grundexamen är avslutad. Jag är kvar vid universitetet och är nu i färd med att doktorera. Om tre/fyra år hoppas jag att kunna ta på mig doktorshatten. Min kommande avhandling har att göra med en aspekt på de möjligheter Internet erbjuder.

DN: Jag är faktiskt 08 om det är födelseorten som gäller. Vistelsen där nere har ändå inte satt så djupa spår eftersom jag drog norrut som ettåring. Jag är bilmekaniker och kan en hel del om Ford- Citroën- och Mazdabilar.

EB: Varför Ersnäs?

MN: Jag har en bror i byn sedan ett antal år tillbaka (Johan Backlund). Då jag gick på Bergsskolan hade jag några ersnäsbor som klasskamrater nämligen Lina Axhammar och Emil Gagnér. Där grundlades idén att så trevliga kamrater måste komma från en trev-

lig by. Resultatet blev att vi flyttade in i detta hus i december 2006. Vi är båda överens så här några månader senare om att detta var ett kanonbra beslut.

EB: Det glimmar både på fingrar och i ett öra.

DN: En sommardag för snart tre år sedan stod vi inför prästen i Gammelstads kyrka. Det som lyser i mitt vänstra öra är en gåva från Mia och har funnits på plats i åtskilliga år.

EB: Sommaren närmar sig. Planer?

DN: En diskussion pågår om gårdsplanen. Hur mycket grus, hur mycket gräs, det är frågan. Åsikterna går isär men en kompromiss är i sikte. Sedan ska här byggas en altan, kanske i anslutning till den byggnad som tidigare var lagård. Jag har redan övat mig på ett sådant bygge hos mina föräldrar så några felmätningar blir det nog inte.

EB: Hur använder ni er fria tid?

DN: Där i uthuset står det en Ford Taunus från 1970 som alltså är en veterankbil. Den vårdar jag. Dessutom en Yamaha FJR 1300 och en Suzuku GSX 550.

MN: Och den senare cykeln är min. Något körkort för motorcykel har jag ännu inte skaffat mig så jag får ännu så länge nöja mig med kortare utfärder. Exempelvis kommer vi att delta i den årliga Paltrundan den 1 maj med start i Piteå, sedan Luleå, Boden, Älvsbyn och åter till Piteå där palten väntar.

Någonting som Mia inte själv avslöjar är att hon varit medlem i en tjejkörster med elgitarr som sitt instrument. Dessutom har hon varit en hängiven salsadansare. Kanske vi kan övertala Mia att leda en salsakurs i Ankaret kommande vinter.

Rådslaget

En gång per år samlas företrädare för byns föreningar för att prata om gemensamma angelägenheter. I år blev det sjätte gången som denna överläggning genomfördes.

I den allmänna diskussionen kom vi in på möjligheterna att ytterligare fördjupa samarbetet mellan byns föreningar. Kanske vi skulle samordna inkasserandet av medlemsavgifter, ja kanske t o m en gemensam medlemsavgift där möjligheten finns att göra avdrag om någon inte har lust att stödja en viss förening. Det kanske också snart blir dags att ett par föreningar slås samman.

Det diskuterades också om att arrangera en "vinterfestival" i samband med klubbmästerskapen på skidor. Förutsättningarna för detta kommer att undersökas.

Minnesanteckningarna från mötet finns utlagda på www.ersnas.se. För att hitta texten, välj **Föreningar**.

Familjenytt

Inflyttade

Torbjörn Backman och Astrid Norberg har flyttat till Klubbvägen 26. Magnus Fors har flyttat till Zackes väg 11. Astrid och Helge Sjöström har flyttat in på Ersnäsvägen 98. Johs Lövgren och Chatmanee Vimuktanon har flyttat till Ersnäsvägen 39 A

Avlidna

Lennart Öqvist * 3/11 1939 † 27/4 2007

Aktivera dig i en förening i byn!

Som du ser här i EB så finns det många olika projekt i byn. Det finns också gott om utrymme för fler kreativa människor att engagera sig. Alla har vi alldeles egna unika kunskaper och egenskaper som kan komma alla andra till del.

Bra att veta för norgeresenärer

Sprattlevann - Champagne
Fjordknallert - Motorbåt
Slurpeslang - Sugrör
Kadavermos - Pölsa
Strapatsepose - Ryggsäck
Rumpestötte - Stol
Pingvinkofte - Frack
Pangelyse - Fyrverkeri
Köpelåne - Hyra

Spiselapp - Meny
Pansartax - Krokodil
Orangekule - Apelsin
Luserefse - Kam
Traskesnakker - Mobiltelefon
Stubbeskaerer - Rakhyvel
Klapperslange - Skallerorm
Guleböj - Banan
Fjuneflås - Hårtork

Hembergsleden en del av globaliseringen

Familjen Lindblad på Tranmyrvägen har bekanta i Tyskland som årligen kommer på besök. Lothar och Ritva Taschner heter paret.

Vid besöket i fjol sommar gjordes naturligtvis också en vandring längs Hembergsleden. Så småningom kom Lothar med ett brev som bl a berätt-

tade om den här vandringen. Lothar är en hejare på språk och har lärt sig svenska. Här följer ett utdrag ur brevet, direkt citerat:

Lothar och Kent tar igen sig efter Hembergspromenaden

” Någonting särskilt åt mig var i alla fall vandringen på Hembergsleden. Kent må säkerligen inte tro, hur mycket jag tänker fortfarande på vår gemensamma vandring mellan Ersnäs och kusten. Och jag tänker så gärna på det. Naturen är så omväxlande där. Lingon- och blåbärlandet, (jag lärde mig ju att de duktigaste bärplockare i hela Sverige finns i Ersnäs!) en bäck i den mörka skogen, det doftande myrlandet! De är vackra sommarminnelser! En upplevelse var det också att vandra på marken där skogsbranden hade förstört så mycket. Rökets fanns det fortfarande på några ställen och lukten var mycket kraftig i hela området. Vet man sedan dess mera om orsaken? ...

Det var också spännande att se fältet med klapperstenarna – idag uppe på en kulle och i förre tider vid stranden. Det var på något sätt en geologikurs man kommer aldrig att glömma. Har ni vandrad leden åtminstone en gång till i hösten? Eller tycker ni att åka skidor där vid jultiden? Många hälsningar i alla fall till er granne Sven! Hoppas att leden blir mera och mera omtyckt och att folk förhåller sig förnuftigt.”

Dagboken

Onsdag 2 maj

Klockan är tjugo över sex när jag slår upp ögonlocken. Lätt kisande ser jag att jag fått sällskap, morgonsolen har nämligen tagit rummet i besittning. Ligger och drar mig tio minuter men inte minst trängande behov får mig att, kanske inte med ett skutt utan snarare lite mödosamt och sömn-drucken, ta mig ur sängen. Nån kvart senare är jag klädd och tar den sedvanliga promenaden upp till brevlådan för att hämta ”Kurren”. Sticker ner handen i lådan men va, ingen tidning. Jisses, känner mig smått handlingsförlamad. Morgontimmen med tidningen och en mugg kaffe är ju en helig stund för mig. En gammal man med inrutade vanor tvingas till en omdisponering av morgontimmarna. Vill inte säga att tillvaron ställs på sin spets men det är märkligt hur inrutad man kan bli. I bakhuvudet har jag tankar kring ett radioprogram där man tog upp det här, alltså individens trygghet i att leva och fungera efter ungefär samma mönster dag ut och in. Detta skulle då vara hämmande på förmågan att klara upp oväntade situationer. Kontentan är alltså att du skall inte gå för länge i samma gamla fotspår utan då och då välja nya vägar

för att bli mer flexibel.

Hur som helst anlände tidningen några timmar senare och jag fick min stund med senaste nytt och korsorden. I övrigt inträffade inget speciellt denna dag. Jag mest bara existerade utan större åthävor. Bestämde mig dock för att fräsa trädgårdslandet nästa dag.

Torsdag 3 maj

En morgon som liknar många andra håller på att randas. Kaffe, tidning och sen raskt ut. Vill ha det här snabbt undanstökat. Innan jag slår igen ytterdörren påpekar min livskamrat dock att den högljudda jordfräsen kan framkalla obehagliga och ångestfyllda uppvaknanden hos mina grannar. ”Ok”, säger jag ”skall meka lite med den först innan jag kör igång, där går säkert nån halvtimme”.

Fräsen har stått i veboa hela vintern men efter oljebyte och koll att allt är som det ska rycker jag i snöret, und hast du mir gesehen, den startar redan på första draget. Bolmar lite men när jag tryckt in choken går den rent och fint om än knappast ljudlöst. Låter den få fria tyglar i landet och un-

der resans gång ser jag hur den kavlar upp en hel del maskar och en och annan gammal potatis som jag missat vid upptagningen i höstas och det doftar mylla.

Måste få säga att jag har ett speciellt förhållande till några av mina motordrivna redskap. Högst upp på rankinglistan står min gamla bensindrivna traktor av märke Ferguson eller Grälle som den populärt kallas, förmodligen mest på grund av den grå originalfärgen. Grälle har fyllt 53 år eller omräknat i traktorår säkert några över 100. I 33 år har han stått upp för mig och blivit liksom (trendord) en kompis. Han har stått mig bi vid vedtransporter över blöta myrar utan att fastna även om det varit på håret. Brukade mana på honom när det krisade och hade rundsmörjning och oljebyte som morötter för att han skulle lägga manken till. Vid såna tillfällen kom vi varandra ganska nära. Visst kunde det ta tid innan mina löften uppfylldes men han tjuvade inte, nä han var en sann och tålig vän som puttrade på, nån att lita på.

Annat är det med en av mina motorsågar. Utan att direkt vara provocerad

angrep den och gick lös på min vänstra fot en höstdag -05. Sen dess hyser jag stor respekt för detta monster. Kanske skulle jag tänkt på det tidigare. Läkarna på Sunderby Sjukhus gjorde dock ett bra jobb så ären som dröjt sig kvar är nog mer av mental karaktär.

Resten av dan påtade (vilket ord) jag i trädgårdslandet samt krattade gräsmatta och strödde ut fullgödsel. Det sistnämnda nåt som jag brukar ångra fram på sommaren när det blir nog så tätt mellan klippningarna.

Ringer min son Torkel på kvällen och föreslår däckbyte nästa dag. "Vi kör på det", säger han. "Snart kör vi på sommardäck" replikerar jag.

Fredag 4 maj

Innan Torkel kommer tar jag denna morgon den korta promenaden till veboa där våra sommardäck förvaras. Halvvägs upptäcker jag en dunhöj som tidigare med största visshet täckte en gråsparv. Hörde förresten på radio att gråsparvarna här i Sverige minskat drastiskt i antal och detta skulle då bero på nedlagda jordbruk vilket skulle begränsa födan för dessa överlevare. Jag har en annan teori. Jag tror nämligen att det beror på att dom samlats kring min villa. Dom är så många att dom förmörkar himlen när dom ibland skrämde av någon bil, ger sig iväg och vinddraget blir enormt. Jag får verkligen hålla i mig för att inte blåsa bort när dom lyfter. Egyptens gräshoppsvärmar är blaha, blaha. Egentligen har jag dock inget emot dem, tvärtom gillar jag dem för deras självklara överlevnadsinstinkt. Har en känsla av att grannskapets hökar delar min uppfattning om än av en annan orsak men sån't är ju livet, att äta eller ätas eller den enes död är..... Som sagt var "de flygande råttorna" är OK för mig även om dom håller domherrar och talgoxar lite på avstånd vid fågelbordet.

När jag tar ner sommardäcken från krokarna på väggen i veboa singlar ett lövliknande föremål till marken. Vid närmare betraktelse ser jag att det är en nässelfjäril. Jag böjer mig ner och försöker resa på den men misslyckas. Den är förmodligen stendöd eller djupt medvetslös. Påminner om papegojan i Monte Pytons sketchen mellan John Cleese och Michael Palin. Hur som helst får den ligga i dörröppningen där solen strålar. Efter nån kvart provar jag åter att få den på fötter och tycker mig märka att den visar lite gnista. Några minuter senare klipper den med vingarna och så plötsligt bär det iväg. En något vinglig och sömndrucken färd ut i vårsolen. Nu vore det på sin plats med "Härlig är jorden" i mina freestylelurar men istället sjunger Ray Charles och Norah Jones duett i "Here we go again" och det får duga.

Torkel anländer och vi tar fram domkraft samt verktyg. Jag vill gärna demonstrera min elektriska mutterdragare men han är lite skeptisk efter att ha hört Bosse Bildoktors tips på radion som lyder: "drag aldrig fast bultarna med en mutterdragare då kan du få besvär med att lossa dem om du blir stående ute på vägen efter punktering och du bara har din egen handkraft till hjälp". Det ligger onekligen nåt i detta och jag böjer mig för argumenten.

När vi är klara bjuder Mor på palt med tärnat rimsaltat fläsk. Torkel åker hem mätt och belåten och jag far till miljöstationen i Antnäs med en del sopor. Väl ute på E4:an tycker jag det låter illa i bilens kupé. Karossen liksom (trendord) skakar. Även om det inte känns i ratten så gissar jag på obalans i nåt hjul. På hemvägen beslutar jag mig för att fara förbi bilverkstan på Skäret. Ägaren är bussig och ber mig köra direkt upp på liften. Han hissar upp bilen och tar tag i vänster bakhjul. "Ulf" säger han, "det sitter

inte fast". När jag var liten och gjorde pojkstreck sa jag ofta till min Mor "tala inte om det för Far". Åt Lennart bilmekanikern säger jag "tala inte om det för alla". "Du" säger han tröstande, "du är inte den första". Jag tar det till mig och åker därifrån ganska glad och konstaterar att bilen rullar i det närmaste ljudlöst. Hör nästan mina egna tankar.

Lördag 5 maj

Lite grå morgon. Skall in till stan för ärenden av diverse slag och sist av allt skall jag hämta dotter Pernilla som skall anlända med buss från Umeå. Hinner precis uträtta det jag ämnat och när jag svänger in till bussstationen nere vid Loet har Norrlands-kustens blå plåtschabrak just anlänt. Lite skumt ute men efter en stund ser jag henne och när vi får ögonkontakt spricker hennes anlete upp i ett leende som blottar vita tänder. "Hej farsan" säger hon och ger mig en bamsekram medan jag känner en våg av värme skölja genom kroppen. Väl hemma har även Torkel sällat sig till sällskapet och familjen Omnell avnjuter för andra dagen i följd palt med rimmat stekt bogfläsk i tärningar.

Eftersom jag känner mig lite långhårig har jag bett Torkel ta med sin elklippmaskin. Han har enligt egen och andras utsago tummen mitt i handen men jag känner mig modig och ställer mig i badrummet med bar överkropp. "Jag har aldrig klippt nån annan, bara mig själv" utbrister han. "Ta det då lite försiktigt" vädjar jag och han lovar. Tycker hårtussarna som faller blir större och större. Jag vill se i spegeln och efter en stund får jag tillåtelse. Förvisso ett kalhygge men det blev ändå riktigt bra. Jag är supernöjd. Jag laddar hem filmen "Efter bröllopet" via Internet som vi alla ser tillsammans. Rolf Lassgård är magnifik och dominerar scenen totalt trots att även Mads Mikelsen har en bärande roll. Åter är en dag till ända och efter lite eftersnack och hej till Torkel som åker hem till sitt så önskar vi andra varandra God Natt och går till kojs.

Holm-Helmer upplevde och skrev

Du vet väl om...

...att på **www.ersnas.se** finns Kalendern, en lista över kommande händelser i byn. Föreningarnas verksamheter och även andra händelser finns där.

På **www.ersnas.se** finns också en E-postlista över våra adresser - Skicka ett E-postmeddelande till **kristman@tele2.se** så kommer du med i listan.

Nationaldagsfirande på torget 6 juni

Program

11.00 Tipspromenaden startar
11.30 Anmälningar till Klubbmästerskapet i terränglöpning tas emot
12.00 Flaggan hissas
12.15 Första start i KM
12.45 Dansuppvisning med Ersnäs motionsdansförening
13.00 Hembergstrollet

Veteranbilsutställning
Fotoutställning "Förr och nu"
Boulespel, lekar
Lotteri

Våfflor, saft och kaffe till försäljning

Prisutdelning KM

Vid regn flyttas arrangemanget
till Ersnässkolan

Nationaldagsfirandet är ett
samarrangemang mellan
Ersnäs Hembygdsförening och
Ersnäs Idrottsförening

Hembergsledens dag

Den traditionella vandringen efter Hembergsleden kommer att genomföras den 30 juni. Även i år så är vår ciceron Sven Persson. Vandringen startar klockan 10.30 från Gläntan och följer leden med stopp vid de punkter som markerar sevärdheter i vårt kulturlandskap.

Uppe på Hemberget så stannar vi till

för en vätskepaus vid ledens nya grillplats. Som bekant eldhärjades den gamla grillplatsen föregående sommar i samband med en skogsbrand men med hjälp av F 21 är en ny rastplats med en strålande utsikt upprättad.

Väl tillbaka vid utgångspunkten, Gläntan, vankas det grillad korv.

Utsikten mot norr från nya rastplatsen

Utvandraren

Komma hem

Det är lördag och nästan sommar. Jag sitter ute på gräsmattan och försöker samla ihop tankarna efter vårens teaterprojekt som precis avslutats. "Du och jag och barnen älskling" - ett drömspel som spelats i en möbelaffär här i Stockholm.

Jag längtar lite till Norrbotten som jag ofta gör när jag känner mig trött. Märker att jag har svårt att skriva om Ersnäs utan att bli sentimental. Det blir lätt ett rosa skimmer över barndomsminnen. Men det är något fantastiskt att växa upp mitt ibland kusiner, mostrar och farbröder, far- och morföräldrar.

Att det finns en plats som vi alla kommer ifrån.

Att cykla en sväng och stanna för ett glas saft i någons trädgårdsmöbler.

Att ha en höna som husdjur i flickrummet och en hel skog ovanför huset att leka och fantisera i.

Ersnäs visade mig också vägen till teatern. Det var genom "teaterträningarna" i Ankaret som jag lärde mig att ordet amatör betyder "den som älskar" och själv började tycka om teatern så mycket att jag haft svårt att slita mig från den sen dess. Ersnäs

Amatörteater var som ett samhälle i miniatyr. För oss barn blev det en plats där vi gjorde något tillsammans med vuxna. Där vi lärde oss en del om vuxnas världar och där vi blev sedda. "Toppen småbrudar!" ropade vår regissör Ulla Lyttkens. Vi växte av hennes beröm.

I Ersnäs amatörteater fanns det ett kärleksfullt uttryck för det som ansågs knäppt och konstigt. Sånt var "sinnes". En röstuppvärmning eller en koncentrationsövning kunde vara "sinnes". Det var absolut "sinnes" när jag låg ovanpå Sandors piano i svart peruk och palestinasjal och skulle låtsaskräkas i numret som vi kallade "dikten" (som var en dikt av någon

rysk poet jag nu glömt namnet på). En person i publiken tyckte "dikten" var det bästa i revyn det året. I övrigt var det helt stumt i salongen när den framfördes.

Jag har fortsatt ägna mig åt en del projekt som kanske kan ses som en smula "sinnes". Drömspelet i möbelaffären till exempel. Ersnäs amatörteater lärde mig att våga prova. Att höja rösten och ge järnet. Jag är glad och tacksam över det.

Fåglarna kvittrar som galna i trädgården. Telefonen ringer. Det är mamma. Vi pratar om när jag ska komma hem. Jag tänker ibland att det är något sorgligt över oss utvandrare norrbottningar när vi springer på varandra i tunnelbanan eller ses på någon fest och pratar illa om Stockholm och om hur vi egentligen hör hemma däruppe. Som om vi inte valt själva. Den dubbelheten finns så mycket inuti mig. Jag är väldigt glad över det jag gör i Stockholm nu. Till hösten ska jag börja på en utbildning på Dramatiska Institutet som jag velat gå länge, länge. Jag har lärt mig att tycka att Stockholm är vackert.

Men som någon klok människa sa; visst är det synd att det ligger så avsides.

Camilla Blomqvist, Maj 2007.

Ersnäsdagen lördag 7 juli

En byafest för alla!

Besök Ersnäsdagen den 7 juli. Där finns marknadsförsäljning, mat och fika samt underhållning och lotterier.

Vi firar från Torget till Ralph Lundstengården. Längs Ersnäsvägen finns ytterligare marknadsstånd och en tipspromenad med priser.

Du kan också besöka Vanja Lindbäcks Ateljé.

Ersnäsdagen är ett samarangemang av föreningarna i Ersnäs och Ralph Lundstengården.

Hjärtligt Välkomna!

Kvällen avslutas med Pubafton i Logen på Ralph Lundstengården kl. 21.00 -01.00

Torget

11.00 Ersnäsdagen öppnar.
14.00 Stefan B Andersson uppträder.
- Hamburgergrillning.
- Våfflor och Kaffe.
- Klådda och halstrad strömming.
- Fotoutställning i Torpet.
- Ringkastning.
- Marknadsstånd.
16.00 Ersnäsdagen avslutas.

Ralph Lundstengården

11.00 Ersnäsdagen öppnar.
11.00 Lennart Parknäs berättar underhållande om byns historia på logen.
12.00 Ersnäsrevyn uppträder på logen.
- Stenladugården öppen, hantverk, konst, skivor och böcker av Ralph Lundsten.
- Paltservering och Kafé inne på gården.
- Fotoutställning.
- Marknadsstånd.
16.00 Ersnäsdagen avslutas.

Om äventyr i luften och på marken

Ersnäsbon Tore Dahlberg är med i den grupp på tolv pensionerade flygförare, navigatörer och färdmekaniker som skapat boken **"På söndag morgon ringer telefonen... - Flygräddningen vid F 21 under 40 år"**.

Tore jobbade som flygförare på Helikoptergruppen vid F 21 under åren 1967 till 1993.

Ändamålet med gruppen var att den skulle genomföra eftersök och räddning av Flygvapnets piloter som av någon anledning havererat eller gjort nödutsprång.

Förutom huvuduppgiften genomfördes ett otal ambulanstransporter för landstinget, oftast till Umeå men ibland till andra specialiserade sjukhus. Fjällräddningen och Sjöräddningen använde sig också av Flygvapnets

tjänster. Även skogsbrandssläckningar hörde till repertoaren. En stor del av dessa extrauppdrag utfördes utanför ordinarie tjänstetid.

De forna arbetskamraterna träffas regelbundet och tankarna på att skriva ner minnena till en bok startade för några år sedan vid en sådan träff.

"Vi ville beskriva den flyghistoriska epok vi varit med i", säger Tore. Han beskriver boken främst som en yrkeslivsskildring, där läsaren får en inblick i olika episoder.

Det förekom naturligtvis udda transporter också. En bild i boken visar när Tore skakar hand med påven Johannes Paulus II. Där berättas också om kungar och presidenter.

Boken är rikt illustrerad med bilder "då det hände". Den är lättläst, historierna är korta, en till två sidor. Den manar dessutom till sträckläsning, man vill direkt kasta sig in i "nästa äventyr".

Foto K Öhman

De fina färgbilderna i mitten ger ytterligare lyft åt boken.

Boken kan köpas av Tore Dahlberg på Tranmyrvägen 16.

Ett lyft i Ersnäs

Den 10/5 fick vi i byn nyttja resursen för att lyfta vedboden och den nya grillen upp på Hemberget.

Ett gäng ersnäsare med Tore i spetsen utförde "markjobbet".

Så även i sommar kan vi grilla oss en korv vid rasten på Hembergsledsvandringen.

Nya ledare

Vår by är attraktiv. Beviset är att unga människor flyttar hit. Detta är en tillgång bl.a. för byns föreningar. Valberedningarna för ett par av föreningarna har tagit vara på dessa förutsättningar. Nya ledamöter och nya ordföranden i Ersnäs Byaförening och Ersnäs Hembygdsförening blev resultatet. Här följer Ersnäsbladets (EB) intervjuer med de nytillträdande.

Ersnäs Byaförening

Inför 2006 rekryterade valberedningen Jan Nilsson som ny ordförande. Jan var ute efter jordbruksmark. Då en möjlighet till köp dök upp i Sjulsmark, förlorade Byaföreningen sin nya kraft redan efter ett halvår. Men valberedningen har på nytt varit framgångsrik och Ersnäsbladet kan därför presentera Byaföreningens nye ordförande Gunnar Lauritz (GL) boende på Klubbenvägen 110.

EB: Vem är Du?

GL: Västerbottning från Vilhelmina. Efter ett antal år i Stockholm flyttade vi – jag och min fru Lotta – till Luleå och ganska snart hittade vi detta hus. Hit flyttade vi år 2000. Lotta med Dorotea som sin ursprungsort jobbar på Bergmästararbetet inne i stan och själv är jag trafiklärare.

EB: Vad visste Du om Byaföreningen innan Du blev tillfrågad om detta uppdrag?

GL: I ärlighetens namn lite. Ersnäsbladet var bekant men i övrigt var mina kunskaper om byns föreningar begränsade. Jag var nog rätt så representativ för flertalet ersnäsbor i det avseendet. Det måste vi göra någonting åt. Byns föreningar har en viktig roll att fylla i många avseenden.

EB: Vilka uppgifter är viktigast för Byaföreningen framöver?

GL: Vi har lagt fast en verksamhetsplan för 2007 som innehåller nio punkter. Vi är engagerade i ett antal arrangemang som återkommer varje år. Vi ansvarar för byalokalen Ankaret och ordnar två byamöten, ett vårom och ett höstmöte, dit jag hoppas att många av byborna kommer för att resonera om gemensamma frågor och få information om vad som är på gång. Det nog viktigaste är att vi har ett övergripande ansvar att bevaka byns intressen på vilket område det än må vara. Det är också Byaföreningen som gentemot Stadshuset är byns så att säga officiella företrädare.

EB: Samverkan med övriga föreningar?

GL: Vi går vidare på den inslagna vägen. "Enade vi står, söndrade vi falla!" Varför inte ett gemensamt medlemskap i de olika föreningarna. Det skulle förenkla en del kameralå frågor.

EB: Det har länge funnits planer på att få ned hastigheten på Klubbenvägens raka. Vad kan göras?

GL: Jag är ingen trafikexpert men lekmanatankar kan jag ju ha. Det är problem med en del genomfartstrafik, inte minst den tyngre. Det effektivaste sättet att få ned hastigheten är fysiska hinder. Midjor är ett sätt men det medför en del snöröjningsproblem. Gupp är nog det enklaste,

effektivaste och billigaste.

EB: Ditt drömlag, alltså Din styrelse har åtta ledamöter förutom Dig själv. Vilka är dessa?

GL: Ja, jag är verkligen glad att få samarbeta med dessa engagerade personer. De åtta är Helge Björnström Nyområdet, Caisa Ohlsson Svedjan, Karolina Svärd Svartskatan, Krister Öhman Nyområdet, Bo Axhammar Centrum, Gunilla Björklund Östibyn, Elaine Blomqvist Svedjan och Jenny Sundén Svedjan.

Ersnäs Hembygdsförening

EB: Vilken roll vill Du att Hembygdsföreningen ska ha?

Tuula Rosenberg (TR) har övertagit klubban efter avgående Bertil Marklund.

EB: Vem är Du?

TR: Uppväxt i Kiruna och kom till Luleå 1992 för ekonomistudier vid universitetet. Man, Lars-Göran, och två barn, Arvid och Albin. Lars-Göran är bilprovare och har ett stort bilintresse. Det senare ledde till att vi bodde i Hannover i Tyskland en period där vi båda jobbade på Continental AG. (EBs anm: LG är också en förnämlig skidåkare med ett årligt deltagande i Nederluleåstafetten som ankare i laget Perssons Pack).

Till Ersnäs med adress Vidmansvägen 26 flyttade vi 2001. Jag jobbar som näringslivssekreterare vid Näringslivsförvaltningen i Bodens kommun.

TR: Vi ska förvalta byns kulturarv. Jag vill engagera barn och barnfamiljer och öka medvetenheten om byns historia och hur den speglar sig i det vi idag kan se omkring oss. För att åstadkomma detta vill jag göra Hembygdsföreningen mer känd bland ersnäsborna. Föreningen ansvarar också för två begivenheter under året. En paltfest under våren och en surströmmingsfest under hösten. Dessutom deltar vi i ett par gemensamma arrangemang nämligen Nationaldagsfirandet den 6 juni och Ersnäsdagen som i år går av stapeln den 7 juli.

Låt mig också nämna vår stora tillgång Soldattorpet. Under sommarhalvåret går det utmärkt att hyra Torpet för arrangemang av varjehanda slag.

EB: Samverkan med andra?

Fortsättning på nästa sida...

... fortsättning

TR: Det är viktigt att föreningarna i byn samverkar så snart motiv för detta finns. Att inte göra detta är ju rent resursslöseri. Allt detta arbete är ideellt och därför är det absolut nödvändigt att vi förenar våra krafter.

EB Vad är det bästa som kan hända vår by framöver?

TR: Inom kort får vi möjlighet att på nytt söka EU-pengar för olika projekt som främjar utvecklingen av byn. Här har vi ett gott exempel på hur nödvändigt det är att vi samlar våra krafter i första steget för att få fram livskraftiga idéer och sedan, då pengarna förhoppningsvis är beviljade, att genomföra projekten.

EB: Vilka ingår i Din styrelse?

TR: Jag är verkligen glad för att den fått en så god sammansättning av yngre och äldre, män och kvinnor, nyinflyttade och "urinivånare". Här får Du namnen: Nina Dahlbom Svedjan, Johanna Niva Kammen, Eva-Lil Olovsson Kammen, Erik Sundqvist Centrum, Stig Blomqvist Svedjan, Annika Lundberg Klubben och Karl-Gustav Pettersson Centrum. Jag är speciellt glad över att vi dessutom har en särskild Torpetgrupp med veteranerna Bertil Marklund, Folke Larsson och Tore Dahlberg.

Resultat från EIF:s Klubbmästerskap på skidor 070310

Herrar 5 km

1) Hans Blomqvist 25,25 2) Kent Lindblad 26,12 3) Kent Bäckström 26,55 4) Sven Persson 28,03 5) Gabriel Emanuelsson 29,56 6) Bo Axhammar 33,40 7) Daniel Nilsson 33,50 8) Gunnar Lauritz 44,05

Damer 5 Km

1) Lotta Lauritz 37,00
Pojkar 7-12 år 1.5 Km

1) Linus Nordberg 6,40 2) Eddie Lindvall 8,10

Flickor 7-12 år 1,5 Km

1) Kim Nordberg 7,05 2) Ella Lindvall 8,22 2) Linnea Blomqvist 8,22
2) Jennifer Bäck 8,22 5) Desire Bäck 13,20

Flickor => 6 år 500 m

1) Julia Bäck 3,05 2) Ida Esperí 3,45 3) Lea Gustavsson 5,35 4) Miranda Bäck 5,45

Pojkar => 6 år 500 m

1) Elias Lindvall-Isaksson 4,45 2) Rasmus Nilsson 6,10

Detta händer på Torget i sommar

Torggruppen fortsätter att jobba med utsmyckningen och iordningställandet av torget.

Nu i sommar så skall blommor planteras och en flaggstång skall resas lagom till Nationaldagen den 6:e juni. Gräsmattan skall förbättras och mer grus skall planeras ut på parkeringen.

Torggruppen består numera av medlemmar från flera av byns föreningar. På www.ersnas.se under Föreningar

finns torggruppen redovisad. Där finns första mötesprotokollet samt en Jourlista för vattning, gräsklippning och renhållning av Torget. Är du intresserad av att stötta denna byangelägenhet så anmäl det till Ulla Axhammar.

Torggruppen jobbar också på ärendet "Toalett till Torget". Vi får se var toan hamnar - i bagarstugan eller i gamla Brandstationen?

Du har väl skaffat boule-klot till de kommande sommarkvällarna?

Tankar om att handla

Då och då undersöks hur vi i Europa ser på livet och olika aspekter på tillvaron. Det visar sig att vi svenskar är det folk inom EU som är mest nöjda med våra liv. Hela 98 procent av oss ser positivt på tillvaron. Motsvarande siffra för hela EU är 82 procent. Så trots problem med "vardagspuslet" - det nya inneordet - och utbrändhet tycker denna överväldigande majoritet att livet är gott. Jag är övertygad om att Ersnäs i det här avseendet inte avviker från övriga landet.

Vi brukar tala om kakan som vi alla ska dela. Den ekonomiska termen lyder bruttonationalprodukten - BNP - som anger det samlade värdet på allt som produceras i landet under ett år. Jämfört med tidigt 70-tal har BNP fördubblats. Och detta i fast penningvärde. Inflationens påverkan på siffrorna är borträknad.

Den här förändringen sker steg för steg. Därför märks det inte så mycket från det ena året till det andra. Men vi i Luleå har en tydlig illustration till vad som sker. Hade inte denna fördubbling av kakan ägt rum, skulle Storheden fortsatt att vara en orörd sandhed. Nu vandrar stora värden över kassadisken varje dag samtidigt som centrumhandeln med Smedjan och alla andra affärer blomstrar.

Det verkar vara så att det finns ett samband mellan lycka och att shoppa. Psykologer kan säkert komma med djupsinniga förklaringar till detta samband. Den lycklige shopparen är ju dessutom en förutsättning för den ekonomiska tillväxten. Om vi skulle tycka det vara trist att skaffa nya kläder, göra om köket, bygga ut verktygsarsenalen i garaget och glädjas åt den audiovisuella revolutionen med

alla dess ständigt nya produkter, ja då skulle det vara sämre ställt med den ekonomiska tillväxten.

Nu är det inte bara de enskilda individerna som ständigt får mer att röra sig med. Med större kaka blir också den offentliga sektorns inkomster större med oförändrade skattesatser.

Hur vi enskilda använder våra pengar avgör var och en. Konsumtionsmönstren skiljer sig från individ till individ. Så länge konsumtionen inte inkräktar på medmänniskors frihet och tillfredsställelse, finns det inte anledning att ha synpunkter vår nästas inköp. Smaken är forskaellig, som dansken säger.

Hur den gemensamma sektorn använder pengarna har vi alla däremot uppfattningar om. Det är en effekt av vår demokrati. Att vår kommun använder pengar för att bygga ett kulturhus kanske en del inte tycker är den bästa användningen. Dock är jag övertygad om att flertalet ger sitt godkännande. Här har vi fått ett gemensamt allrum. Det är bara att vi alla också använder oss av denna resurs. Det är ju vi alla som står för fiolerna.

En undersökning i ett antal IKEA-varuhus runt om i världen visar att det tar i genomsnitt 23 minuter innan mannen börjar att snegla på klockan. Efter ytterligare ett antal minuter föreslår mannen sin kvinna att man borde påskynda stegen och avsluta vandringen ganska så snart. Betyder detta att kvinnan har större glädje av att shoppa än mannen och därmed får ut mer av livet. Eller är det så att en motsvarande undersökning på Clas Ohlson skulle visa samma siffror men det omvända?

Sven Persson

Det var en gång ett mejeri

Den första aningen av höst gav sig till känna. Morgonluften var lite skarp. Björkarnas löv började att skifta i rött och gult. Det knastrade i väggruset om skottkärrans hjul då Ann-Mari, tolv år, fraktade krukan med nästan 20 liter mjölk till mejeriet. Året var 1938.

Väl framme vid mejeriet fick Ann-Mari ställa sig i kön av andra bybor som var ute i samma ärende. Det fanns närmare 50 mjölkleverantörer i byn vid den här tiden. Då det blev Ann-Maris tur, gällde det att få med sig den tunga krukan några trappsteg upp och sedan hålla mjölken i ett stort kar av rostfri plåt. Mejerskan vägde mjölken, noterade vikten på Olssons konto – så var flickans efternamn – öppnade bottenappen och mjölken strömmade ner i en 50 liters mjölkkruka för att senare transporteras in till Luleå.

Detta var en scen som upprepades varje morgon i Ersnäs under drygt 60 år från 1894 och fram till 1945. Mejeriet låg på den plats där Bengt Lindgrens bostadshus ligger (ja, Bengt med fru Karin har ju nu flyttat till Rosvik). Den som här ovan berättar om sina upplevelser för 70 år sedan är Ann-Mari Olsson, boende på Ersnäs vägen 94.

En förutsättning för att få igång mejeriverksamheten var att finna en kunnig mejerska. På den här tiden var hanteringen av mjölk ett kvinnoyrke. Den person byborna sökte, hittade man i Horndal i Dalarna. Där fanns den 21-åriga Augusta Eriksson från Västergötland och redan etablerad i yrket.

Augusta värvades till det nya mejeriet långt uppe i norr. Konkurrensen om ogifta Augustas ynnest var skarp. En av byns unga män, Anton Sundén, var den som främst intresserade den unga västgötskan. Hon bytte namn från Eriksson till Sundén och blev så småningom farmor till syskonen Marie, gift Lundström, P. O och Hans Sundén, alla tre ersnäsbor.

Augusta Sundén fick i sin roll som mejerska 16 efterföljare. 1904 kom Alma Berglund till Ersnäs som mejerska. Alma kom från Ångermanland och gifte sig ett par år senare med O.L. Öberg, farfar till syskonen Marianne Blixt, Peder Öberg och Kristina Holmberg. Den sista mejerskan i Ersnäs var Karin Wikberg.

Utanför mejeriet passerade rikstretton med många resenärer. På samma sida av vägen låg en av byns affärer. Den byggnaden finns fortfarande kvar i stort sett i oförändrat skick och ägs av Siv Nilsson. På andra sidan av vägen låg ännu en affär. Senare kom det också en bensinpump i närheten. Det här blev en samlingsplats i byn. Här möttes ersnäsborna, resenärer stannade till, affischer hängdes upp på mejeriväggen, nyheter utbyttes.

I mejeribyggnaden fanns två vindsrum där mejerska och biträde bodde. Mellan dessa båda rum fanns en stor kallvind. Där möttes bönderna en gång per år för överläggningar och fest.

Livsmedelshygien är inte något nytt begrepp. Då och då kom det ut en kontrollant från Producentföreningen inne i stan och undersökte dels mjöl-

kens fetthalt, dels mjölkens renhet. Fanns det då några anmärkningar blev det avdrag på den månatliga mjölklikviden.

Vidare måste mjölken hållas kyld. Detta var ett kapitel för sig eftersom kylrum naturligtvis inte fanns. Hur magasineras kyla? Is är svaret och lösningen på mejeriets kylproblem. Varje vinter fraktades is upp från Aleån och förvarades i ett väl isolerat ismagasin för att räcka under hela det kommande året. Isblock i storlek en kubikmeter sågades upp, drogs ur vattnet med hjälp av en sinnrik träkonstruktion, placerades tre och tre på en släde för att transporteras upp till ismagasinet. Ett tiotal karlar deltog i det arbetet. Olle Olsson, Zackes väg 2, minns. Det var lite av fest de där dagarna. Det skämtades och drogs historier. Detta är ett exempel på den där nödvändiga samvaron som samtidigt var en tillgång i det vardagliga livet.

En del av mjölken, som varje morgon levererades och vägdes in, tog mejerska och biträde hand om för att framställa smör och ost. I en särskild del av byggnaden fanns ostlagret som krävde sin speciella hantering. Ostarna doppades i paraffin för hållbarhetens skull. Ibland var mejerskan generös och barnen kunde få ett stycke paraffin. In i munnen med biten och det kändes som man hade fått ett tuggummi.

Mejerska och biträde yxade undan för undan isblocken i mindre bitar och fraktade isen till två cementbassänger inne i mejeribyggnaden. Det var i detta isvatten mjölkkrukorna förvarades i väntan på transporten in till stan.

För vad hände med mjölken som inte förädlades till smör eller ost? Kunderna fanns inne i stan och under ett antal år i Malmfälten. I det senare fallet kom kuskarna redan vid tretiden på morgonen för att forsla mjölken in till järnvägsstationen och sextåget till Gällivare och Kiruna. Senare på förmiddagen avgick transporten som var avsedd för kunderna inne i Luleå.

Hästen ersattes längre fram av motorn. Olle Olsson kommer ihåg hur han som ung grabb hjälpte till med dessa transporter. Det var upp till 52 mjölkkrukor med 50 liter i varje kruka. Det kunde alltså röra sig om att 2.500 liter mjölk dagligen levererades in till stadsborna från Ersnäs.

Data-bild-text-retusch Folke Larsson Ersnäs 2002

Personalen på Ersnäs Mejeri c:a 1903-05.
Från vänster Elin, Augusta Sundén, Alma Öberg, Maja, Tekla och Johanna.
Bilderna ur Folke Larssons samling.

Kom ihåg att du är helt unik och väldigt speciell, precis som alla andra.

Amatörteaterföreningen -

Byaföreningen - Gunnar Lauritz, Klubbvägen 110, 0920-656 03

Hembygdsföreningen - Johanna Niva, Ersnäskammen 11, 0920-310 97

Husmodersföreningen - Elaine Blomqvist, Bäcktorpsvägen 137, 310 52

Idrottsföreningen - Per Olsson, Klubbvägen 19, 0920-313 01

Motionsdansföreningen - Elisabet Persson, Tranmyrvägen 29, 311 80

Samfällighetsföreningen - Ann-Marie Nordström, Svartskatavägen 416, 311 51

Fyrklövers Skoter och Fritidsförening -

Bothnia Släpundsklubb - Caisa Ohlsson, Bäcktorpsvägen 70, 0920-312 08

Viltvårdsgruppen - Jonas Seger, Tranmyrvägen 1, 0920-311 81

På **www.ersnas.se** under rubriken Föreningar har byns föreningar var sitt utrymme. Där berättar de om sin verksamhet.

Där finns naturligtvis också styrelserna med sina kontaktpuppgifter noterade.

Gemensam front

Det brukar talas om folkrörelsernas Sverige: arbetar-, nykterhets-, frikyrko-, idrottsrörelserna är exempel. Folk organiserade sig för att förverkliga vissa uppsatta mål. Dessa folkrörelser har i konkurrens med allt annat som tar vår tid i anspråk tappat i intensitet.

Något av en sådan rörelse, men av långt senare datum, är de intresseföreningar som under det senaste kvartseket bildats i nog samtliga byar i Luleå kommun. Idag finns det ett fyrtiotal. De går under lite skiftande benämningar: byaförening, byahusförening, utvecklingsgrupp, intresseförening.

För vår del inleddes denna "folkrörelse" på sensommaren 1982. Då bildades en interimsstyrelse för Ersnäs Byahus- och Intresseförening. Ett konstituerande möte hölls något senare och styrelsen blev ordinarie. De fem ledamöterna var Leif Lundström, Ebba Nilsson, Bo Karlsson, Hilding Lindbäck och John Hägglund. Styrelsen tog raskt fram ett förslag på ett byahus 220 m² stort. Styrelsen lämnade förslaget till kommunen med en begäran om förhandsbesked för att uppföra byggnaden.

Kommunen började emellertid att funderade i andra banor. Kanske tyckte man inne i Stadshuset att kostnaden för det nya byahuset, som beräknades till 750.000 kronor var i häftigaste laget. Hur skulle det gamla skolhuset användas om - som det planerades - en helt ny om än tillfällig byggnad uppfördes på skolområdet? Till denna nya byggnaden skulle nämligen alla skolsalarna lokaliseras.

Den nybildade byahusföreningen såg då här en ny möjlighet. Det gamla skolhuset stod ju till förfogande. Eller var det kommunen som drev den linjen? Resultatet blev till slut att efter en mindre ombyggnad disponerade Ersnäs en förnämlig samlingslokal på hälften av bottenvåningen i den del

Från vänster Elaine Blomqvist, Kristina Holmberg, Håkan Bergström, Bo Carlsson, Jessica Hämäläinen, Olle Olsson och Mats Appelgren.

av skolhuset som vetter mot E 4. Här inledde Ersnäs Amatörteaterförening 1986 sin revyverksamhet. Fester och arrangemang av olika slag avlöste varandra.

Den nybildade föreningen började omedelbart också att utge ett enkelt, stencilrat informationsblad.

I Stadshuset började man efter ett antal år pröva nya planer. Den tillfälliga byggnaden, baracken kallade vi den, monterades ner och undervisningen flyttades tillbaka till det gamla skolhuset som dessförinnan hade genomgått en ordentlig renovering. Under planeringen kom det fram att byn skulle bli av med sin samlingslokal. Då ingrep på nytt företrädarna för byn intressen. Intresseföreningen aktiverades, döptes om till Ersnäs Byaförening och resultatet blev en utbyggnad av skolhuset och Ankaret i ny tappning såg dagens ljus. Det är den samlingslokal som vi nu förfogar över och som nog flertalet ersnäsbor någon gång har besökt. Året var 1997. Den nya styrelsen med Mats Appelgren, numera avflyttad till kommunens centrum, som dess förste ordförande hade sitt konstituerande sammanträde i april detta år (se ovanstående bild).

I nästa nummer av Ersnäsbladet återkommer vi till vad Ersnäs Byaföreningen har åstadkommit och inte minst vad föreningen bör göra framöver. Hör

av er till persson.sven@telia.com eller tel 31180 med synpunkter på föreningens både dåtid, nutid och framtid och även på vad som har sagts ovan.

Ersnäsbladet utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknytning till byn och utkommer med fyra nummer per år. Manusstopp under 2007 är 12/2, 28/5, 27/8 och 12/11 och utdelning fredagen därpå.

I redaktionen:

Sven Persson, 311 80 och E-postadress **persson.sven@telia.com**

Krister Öhman, 312 59 och E-postadr **kristman@tele2.se**

Bo Axhammar, 311 04 och E-postadress **bo.axhammar@tele2.se**

Våra två "sidor"

Ersnäs har en egen hemsida, **www.ersnas.se** med 14 164 besök sedan 2003-06-01, men vi finns naturligtvis även med på kommunens byasidor på adressen: **www.byar.lulea.se** och välj där **Ersnäs**. Där är 3 441 besök registrerade sedan 2001-03-19.

Synpunkter och material till sidorna mottages av Krister Öhman, **kristman@tele2.se**

Ersnäsbladet finns också att läsa/hämta från byns hemsida **www.ersnas.se** Där finns även tidigare nummer.

Barnomsorgen i byn

Ersnäs föryngras. Tomma hus är en sällsynthet. Det som flyttar in är unga familjer, de som ansvarar för reproduktionen dvs. att människosläktet lever vidare. Därför blir det inte bara fler unga i byn utan även de allra yngsta ökar i antal.

Föräldrarna vill ha sina barn på vår egen förskola. Naturligtvis! Men förskolan är nu för liten. Fjorton barn får inte plats. Så får det inte vara. Den situationen accepterar vi inte, tyckte en grupp föräldrar. Man samlades och beslutade om att inbjuda kommunens ansvariga till ett möte.

Av det skälet samlades den 13 mars ett 30-tal personer i skolans matsal. Som en illustration till behovet fanns där dessutom fem/sex förskolekandidater. Kommunen insåg situationens allvar. I mötet deltog från den politiska sidan Barn- och ungdomsnämndens ordförande Ingrid Norberg, Leif Wikström och Johan Sparrman. Från tjänstemannasidan deltog skolchefen Sture Bryggman, chefen för vårt skolområde Eva Wennberg och rektor Maria Nilsson.

Carina Winsa från föräldragruppen presenterade skälen till varför förskolan i Ersnäs måste byggas ut i stället för att barnen skulle skjutas till förskolor på annat håll. Barnen får trygghet genom att befinna sig i den miljö och de kamrater som längre fram blir skolkamrater då den reguljära skolgången börjar. Det är inte en angenäm uppgift att dagligen ge sig av ut i den hårda E 4-trafiken med de små. Skjutsandet kräver två bilar. Detta stämmer illa med kommunens miljöambitioner och två bilar är också en privatekonomisk fråga. Kommunen driver ett projekt som heter "Levande

Sture Bryggman, Leif Wikström och Ingrid Norberg tillsammans med föräldrar

landsbygd". Att byarnas behov av förskoleplatser är en förutsättning för att det projektet ska bli framgångsrikt. Ulrika Lindvall hade tagit fram en pedagogisk och attraktiv beskrivning av kösituationen som distribuerades till mötesdeltagarna.

Kommunens företrädare tog till orda. Under den senaste tvåårsperioden hade förskolan i kommunen byggts ut med 27 avdelningar. Det skulle därför inte vara något problem att bygga ut den även i Ersnäs. BUN-ordförande Ingrid Norberg, som för övrigt har en nyinflyttad son i Ersnäs, glädde sig åt att byn växer. Från de övriga kommunföreträdarna kom det också positiva reaktioner.

Ingrid Norberg gav på stående fot Eva Wennberg i uppdrag att utreda frågan om en utbyggnad av byns förskola och att resultatet av utredningen skulle vara klar under maj månad. Wennberg kommer att utföra sitt uppdrag i samarbete med en föräldragrupp från byn.

Här har vi ett strålande exempel på

vilken betydelse aktiva medborgare har. Det går att påverka. Med sådana handlingskraftiga personer kan vi med optimism se framtiden an i vår by.

PRESSTOPP!!!

Efter mötet som beskrivs här intill så har mycket vatten runnit under broarna. Det har kommit en del konstiga signaler om att Kommunen omprövat sina planer och att det inte skulle vara behov av en ny dagisavdelning i byn. Föräldragruppen jobbar vidare mot Kommunen och Byaföreningen är med och driver frågan. Enligt Ingrid Norberg så ämnar man fatta beslut om en ny avdelning den 20 juni men det kan kännas olustigt att i skrivande stund få signaler om att BUN:s hela organisation inte drar åt samma håll. Kontakter tas fortsättningsvis för att trycka på för ett positivt beslut men som förälder och blivande sådan bör man nog vara med och tycka till åt ansvariga inom barnomsorgen.

Bo Axhammar

Hembygdsföreningens Paltmiddag 2007!

Den årliga paltmiddagen gick av stapeln som vanligt i Ankaret,

denna gång med en nybörjarstyrelse men med de erfarna som höll i hand-

ling och tillagning samt hjälpte till med mycket annat.

Rekordmånga deltog och kvällen blev lyckad med rolig underhållning av Sigurd Granström, som sjunger och berättar på pitemål, givetvis god palt, presentation och information av den nya styrelsen som även fick möjlighet att avtacka den gamla med blommor och presentkort på Ralph Lundstengården.

Det var roligt att se så många blandade åldrar och hoppas att alla hade trevligt och uppskattade kvällen. Vi vill passa på att tacka för all hjälp vi fick för att genomföra detta!

Styrelsen